

Привредна сарадња АП Војводине и Републике Турске

јануар - јун 2022. године

ПРИВРЕДНА
КОМОРА
ВОЈВОДИНЕ

1919

Нови Сад, август 2022. године

РЕПУБЛИКА ТУРСКА – ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

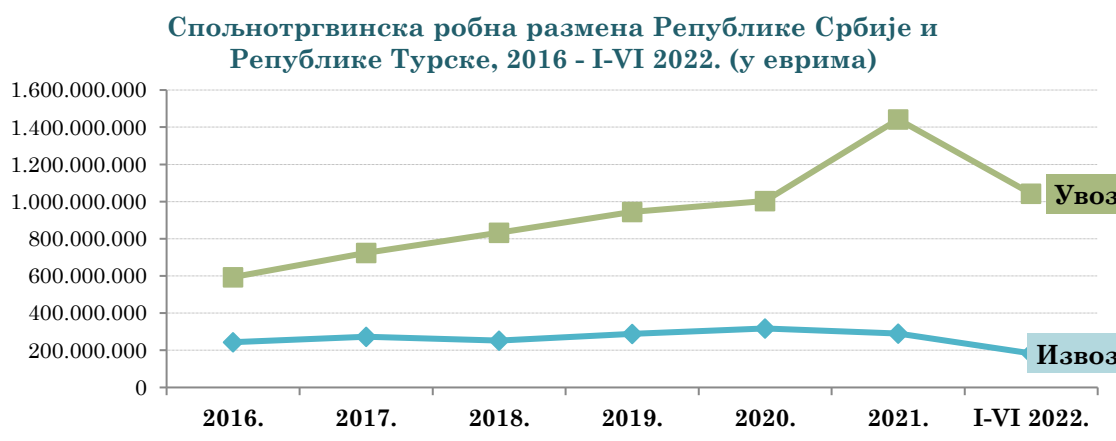
	Република Турска	Република Србија
Површина	783.562 km ²	77.474 km ²
Број становника	83.047.706 (процена 2022)	6.739.471 (процена 2022)
БДП	815,27 млрд USD (2021)	63,07 млрд USD (2021)
Процентуални годишњи раст БДП	7,3% (Q1 2022)	4,4% (Q1 2022)
Удео пољопривреде у БДП	6,8%	9,8%
Удео индустрије у БДП	32,3%	41,1%
Удео услуга у БДП	60,7%	49,1%
БДП по глави становника (PPP¹)	31.252,08 USD (2021)	19.761,65 USD (2021)
Стопа инфлације	79,6% (јул 2022)	11,9% (јун 2022)
Стопа незапослености	10,9% (мај 2022)	10,6% (Q1 2022)

¹ Паритет куповне моћи ([енгл. Purchasing power parity - PPP](#)) је однос општих индекса цена међу државама који служе за корекцију службених курсева.

СПОЉНОТРГОВИНСКА РОБНА РАЗМЕНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И РЕПУБЛИКЕ ТУРСКЕ

Спољнотрговинску робну размену између Републике Србије и Републике Турске карактерише **знатно већи увоз од извоза**, односно **спољнотрговински дефицит** на страни Републике Србије.

У периоду јануар - јун 2022. године забележен је **спољнотрговински дефицит у вредности од 859,7 млн евра**, који је за 371,7 млн евра већи од дефицита забележеног у истом периоду претходне године. Већи раст увоза од раста извоза довео је до смањења покривености увоза извозом са 21,6% на 17,6%.

Укупна спољнотрговинска робна размена између Републике Србије и Републике Турске у периоду јануар - јун 2022. године остварена је у вредности од 1,2 млрд евра, што је за 61,9% више од размене остварене у истом периоду претходне године. Током целе 2021. године између Србије и Турске остварена је укупна размена у вредности од 1,7 млрд евра, што је за 31,2% било више од размене остварене 2020. године.

Извоз из Републике Србије у Републику Турску је у првих шест месеци текуће године реализован у вредности од 183,1 млн евра, што је за 36,0% више у односу на извоз у истом периоду 2021. године, док је увоз из Турске износио 1,0 млрд евра, остваривши раст вредности од 67,5% мг. Током претходне 2021. године укупан извоз из Србије у Турску био је мањи за 8,7% у односу на извоз остварен 2020. године, а вредност увоза из Турске била је већа за 43,8% мг.

Спољнотрговинска робна размена Републике Србије и Републике Турске, јануар - јун 2022. године

*у 000 евра

Период/година	Извоз	Индекс	Увоз	Индекс	Укупно	Индекс	Салдо
I-VI 2022.	183.120	136,0	1.042.851	167,5	1.225.971	161,9	-859.731
I-VI 2021.	134.616	96,2	622.618	141,2	757.234	130,4	-488.001
2021.	289.740	91,3	1.442.052	143,8	1.731.793	131,2	-1.152.312
2020.	317.339	110,3	1.002.911	106,1	1.320.250	107,1	-685.572

У периоду јануар - јун 2022. године, **размена са Републиком Турском чинила је 3,8% укупне спољнотрговинске робне размене Републике Србије у датом периоду** (извоз у Турску чинио је 1,4% укупног извоза, а увоз из Турске 5,5% укупног увоза). Посматрано према вредности укупне размене, **Турска се налази на 7. месту на листи земаља са којима је Србија остварила робну размену у посматраном периоду** (22. место међу извозним земљама, односно 6. место на листи земаља из којих је Србија увозила).

Учешће Републике Турске у размени Републике Србије са светом, I-VI 2022.

УКУПНО	3,8%
ИЗВОЗ	1,4%
УВОЗ	5,5%

Позиција Републике Турске у редоследу земаља са којима Србија сарађује, I-VI 2022.

УКУПНО	7. место
ИЗВОЗ	22. место
УВОЗ	6. место

Прерађивачка индустрија је водећи сектор делатности када је реч о извозу Републике Србије у Републику Турску (у периоду јануар - јун 2022. године чинила је 95,5% укупног извоза Србије у Турску), **као и када је реч о увозу из Турске** (Прерађивачка индустрија чинила је 88,1% укупног увоза Републике Србије из Турске у првих шест месеци текуће године).

У поређењу са истим периодом претходне године, **Прерађивачка индустрија је забележила повећање вредности извоза у Турску за 37,3%** (пре свега услед повећаног извоза моторних возила и приколица, папира и производа од папира, производа од гуме и пластике и основних метала). **Извоз Прерађивачке индустрије Републике Србије у Турску чинио је 1,5% укупног извоза Прерађивачке индустрије Републике Србије у посматраном периоду.**

Вредност увоза Прерађивачке индустрије Републике Србије из Турске је у посматраном периоду такође повећана, за 73,2% мг. (чему је највише допринео повећан увоз основних метала, кокса и деривата нафте, хемикалија и хемијских производа и текстила).

Водећи сектори делатности КД у робној размени Републике Србије и Републике Турске, јануар - јун 2022. године

*у 000 евра

ИЗВОЗ		I-VI 2022.	
Назив сектора	Износ	Учешће	Индекс
Прерађивачка индустрија	174.944	95,5%	137,3
Пољопривреда, шумарство и рибарство	3.424	1,9%	172,0
Снабдевање водом и управљање отпадним водама	2.653	1,4%	51,4

УВОЗ		I-VI 2022.	
Назив сектора	Износ	Учешће	Индекс
Прерађивачка индустрија	918.469	88,1%	173,2
Некласификовано по КД	80.076	7,7%	223,6
Пољопривреда, шумарство и рибарство	38.792	3,7%	117,1

У наставку је дат преглед **најзначајнијих производа у робној размени између Републике Србије и Републике Турске** у периоду јануар - јун 2022. године.

Најзначајнији производи у робној размени Републике Србије и Републике Турске, јануар - јун 2022. године

*у 000 евра

ИЗВОЗ	I-VI 2022.			
	Назив производа	Износ	Учешће	Индекс
	Гуме спољне, пнеуматске, нове за путничке аутомобиле	25.228	13,8%	137,6
	Издувни лонци и издувне цеви, остали, за моторна возила	11.217	6,1%	-
	Лим бели, калајисани, ширине \geq 600mm, дебљине \leq 0,2 mm	9.579	5,2%	307,4
	Цигарете које садрже дуван, остале	8.588	4,7%	233,4
	Остала хартија, картон, вишеслојна, спољни слој бељен	8.566	4,7%	374,2

УВОЗ	I-VI 2022.			
	Назив производа	Износ	Учешће	Индекс
	Гасна уља, за остале сврхе, S \leq 0,001%, без биодизела	71.748	6,9%	-
	Неразврстана роба по ЦТ ² - роба на складиштењу	61.181	5,9%	205,2
	Остали проводници, остали, за напон до 80V	25.517	2,4%	110,8
	Лим обојен, Š \geq 600mm, лакиран или пластифициран, остали	24.151	2,3%	533,2
	Неразврстана роба по ЦТ - роба у слободној зони	18.864	1,8%	316,0

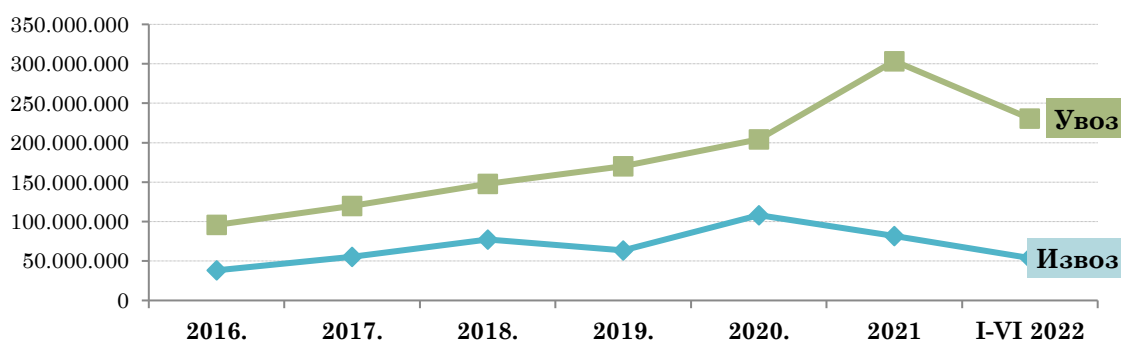
² На основу Методологије статистике спољне трговине која врши обраду по општем систему трговине, појам Неразврстана роба по ЦТ обухвата следеће: војна роба, роба у складиштењу и роба у слободној зони за коју још није одређена царинска тарифа и делови за моторна возила и делови за авионе који се увозе или извозе уз основно средство.

СПОЉНОТРГОВИНСКА РОБНА РАЗМЕНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ И РЕПУБЛИКЕ ТУРСКЕ

Спољнотрговинску робну размену између АП Војводине и Републике Турске, као и на републичком нивоу, карактерише **знатно већи увоз од извоза**, односно **спољнотрговински дефицит** на страни АП Војводине.

У периоду јануар - јун 2022. године је забележен **спољнотрговински дефицит у вредности од 177,1 млн евра**, који је за 85,3 млн евра већи од дефицита забележеног у истом периоду претходне године. Већи раст увоза од раста извоза допринео је смањењу покривености увоза извозом, са 32,0% на 23,2%.

Спољнотрговинска робна размена АП Војводине и Републике Турске, 2016 - I-VI 2022. (у еврима)

Укупна спољнотрговинска робна размена између АП Војводине и Републике Турске у периоду јануар - јун 2022. године износила је 284,3 млн евра (23,2% укупне размене између Републике Србије и Турске у истом периоду) и већа је за 59,6% у односу на размену остварену у истом периоду 2021. године. Током 2021. године између Војводине и Турске остварена је размена у вредности од 385,1 млн евра, која је за 23,3% била већа од размене остварене 2020. године.

Извоз из АП Војводине у Турску је у периоду јануар - јун 2022. године износио 53,6 млн евра, што је за 24,2% више у односу на извоз у истом периоду претходне године, док је **увоз АП Војводине из Турске износио 230,7 млн евра** и у односу на исти период претходне године је забележио повећање вредности од чак 71,0%. У претходној 2021. години је у поређењу са 2020. било забележено смањење вредности извоза из Војводине у Турску за 24,5% и раст вредности увоза из Турске за 48,6%.

Спољнотрговинска робна размена АП Војводине и Републике Турске, јануар - јун 2022. године

Период/година	Извоз		Увоз		Укупно		Салдо
	Износ	Индекс	Износ	Индекс	Износ	Индекс	
I-VI 2022.	53.612	124,2	230.696	171,0	284.308	159,6	-177.084
I-VI 2021.	43.161	87,5	134.948	148,4	178.109	127,0	-91.787
2021.	81.654	75,5	303.476	148,6	385.130	123,3	-221.822
2020.	108.131	170,1	204.284	120,0	312.415	133,6	-96.152

*у 000 евра

Турска се налази на 11. месту на листи земаља са којима је АП Војводина бележила робну размену у првој половини 2022. године, и то на 22. месту на листи земаља у које је Војводина бележила извоз, односно на 7. месту међу земљама из којих је Војводина увозила. Спољнотрговинска робна размена АП Војводине са Турском чини 2,5% укупне размене АП Војводине у периоду јануар – јун 2022. године (1,2% укупног извоза, односно 3,4% укупног увоза).

Учешће Републике Турске у размени АП Војводине са светом, I-VI 2022.

УКУПНО	2,5%
ИЗВОЗ	1,2%
УВОЗ	3,4%

Позиција Републике Турске у редоследу земаља са којима АП Војводина сарађује, I-VI 2022.

УКУПНО	11. место
ИЗВОЗ	22. место
УВОЗ	7. место

Према последњим расположивим подацима, у 2021. години је у АП Војводини укупно 1.351 привредних субјеката пословало са Републиком Турском. Међу њима преовлађују они привредни субјекти који само увозе из Турске (1.221), док је далеко мање оних који обављају размену у оба смера (78) или само извозе у Турску (52). Посматрано неколико година уназад, број привредних субјеката АП Војводине који послују са Турском бележи благи тренд раста.

Број привредних субјеката АП Војводине који послују са Републиком Турском, 2017 – 2021 године

АП Војводина - Турска	2017.	2018.	2019.	2020.	2021	Индекс 2018/2017	Индекс 2019/2018	Индекс 2020/2019	Индекс 2021/2020
Укупно - Број привредних субјеката	920	1.036	1.147	1.265	1.351	112,6	110,7	110,3	106,8
Број привредних субјеката који само извозе	45	41	46	55	52	91,1	112,2	119,6	94,6
Број привредних субјеката који само увозе	825	934	1.030	1.136	1.221	113,2	110,3	110,3	107,5
Број привредних субјеката са разменом у оба смера	50	61	71	74	78	122,0	116,4	104,2	105,4

Закључно са 2020. годином, у АП Војводини је била **активна једна страна подружница из Републике Турске**, из сектора прерађивачке индустрије (област производња хемикалија и хемијских производа), у којој је било запослено 20 лица.

ИЗВОЗ АП ВОЈВОДИНЕ У РЕПУБЛИКУ ТУРСКУ ПО СЕКТОРИМА КД И ПРОИЗВОДИМА

Посматрано по секторима делатности, у извозу АП Војводине у Републику Турску у периоду јануар – јун 2022. године доминантно је учешће Прерађивачке индустрије, од 97,8%, уз забележен међугодишњи раст вредности извоза од 23,3%.

У извозу Прерађивачке индустрије АП Војводине у Турску у периоду јануар - јун 2022. године највеће је учешће извоза моторних возила и приколица (22,3%), прехранбених производа (21,3%) и електричне опреме (15,6%). Преостали извоз се односи на извоз сектора Пољопривреда, шумарство и рибарство (2,2%), који је у периоду јануар - јун 2022. године забележио раст вредности извоза од чак 102,0% мг. (пре свега због повећане вредности извоза кукуруза).

Најзначајнији сектори делатности у извозу АП Војводине у Републику Турску, јануар - јун 2022. године

*у 000 евра

Назив сектора	2021.			I-VI 2022.		
	Износ	Учешће	Индекс 2021 2020	Износ	Учешће	Индекс I - VI 2022 I - VI 2021
Прерађивачка индустрија	76.743	94,0%	73,1	52.418	97,8%	123,3
Пољопривреда, шумарство и рибарство	57.595	6,0%	154,3	1.190	2,2%	202,0

Посматрано по артиклима, у првих шест месеци 2022. године, из АП Војводине у Турску су се највише извозили Издувни лонци и издувне цеви, остали, за моторна возила, у вредности од 11,2 млн евра и са учешћем од 20,9% у укупном извозу АП Војводине у Турску (а чини готово половину укупног извоза датог артикла АП Војводине у посматраном периоду, тј. 49,4%). Наведени артикал се у 2021. години није извозио из АП Војводине у Турску.

Најзначајнији извозни производи у спољнотрговинској робној размени АП Војводине и Републике Турске, јануар - јун 2022. године

*у 000 евра

Назив производа	2021.			I - VI 2022.		
	Износ	Учешће	Индекс 2021 2020	Износ	Учешће	Индекс I - VI 2022 I - VI 2021
Укупно	253 врсте артикала			189 врста артикала		
Издувни лонци и издувне цеви, остали, за моторна возила	0	0,0%	-	11.217	20,9%	-
Циркулационе пумпе за грејне системе и слично	16.057	19,7%	76,4	5.568	10,4%	54,5
Храна за псе и мајке, скроб>30%, млечни производи=<10%	8.164	10,0%	113,7	4.893	9,1%	115,0
Електрични грејни отпорници, остали	10.737	13,1%	109,5	4.888	9,1%	98,1
Каучук SBR, полимеризација из емулзије E - SBR, у балама	7.519	9,2%	125,5	4.139	7,7%	127,8

УВОЗ АП ВОЈВОДИНЕ ИЗ РЕПУБЛИКЕ ТУРСКЕ ПО СЕКТОРИМА КД И ПРОИЗВОДИМА

Посматрано по секторима делатности, у увозу АП Војводине из Републике Турске у периоду јануар - јун 2022. године највеће учешће има сектор **Прерађивачке индустрије (83,8%)**, са повећањем вредности увоза у односу на исти период 2021. године од 73,0% (пре свега због повећаног увоза основних метала, машина и опреме, хемикалија и хемијских производа и електричне опреме). Преостали увоз се односи на увоз сектора Некласификовано по КД, са учешћем од 8,9% и растом од чак 157,7% мг. и увоз Пољопривреде, шумарства и рибарства, са учешћем од 7,2% и растом од 11,2% мг. **У увозу Прерађивачке индустрије АП Војводине из Републике Турске** највеће је учешће увоза основних метала (29,0%), непоменутих машина и опреме (15,1%) и текстила (10,0%).

Најзначајнији сектори делатности у увозу АП Војводине из Републике Турске, јануар - јун 2022. године

*у 000 евра

Назив сектора	2021.			I – VI 2022.		
	Износ	Учешће	Индекс 2021 2020	Износ	Учешће	Индекс I – VI 2022 I – VI 2021
Прерађивачка индустрија	255.162	84,1%	145,1	193.221	83,8%	173,0
Некласификовано по КД	24.019	7,9%	257,5	20.519	8,9%	257,7
Пољопривреда, шумарство и рибарство	23.771	7,8%	125,6	16.690	7,2%	111,2

Најзначајнији увозни производ АП Војводине из Републике Турске у периоду јануар - јун 2022. године, поред Неразврстане робе по ЦТ-робе на складиштењу (8,6%), су **Пресе за обликовање гуме и пластичне масе**, са учешћем од 4,4%, а у истом периоду претходне године се нису увозиле. Увоз Преса за обликовање гуме и пластичне масе из Турске је у првих шест месеци 2022. године чинио 99,3% укупног војвођанског увоза датог артикла у посматраном периоду.

Најзначајнији увозни производи у спољнотрговинској робној размени АП Војводине и Републике Турске, јануар - јун 2022. године

*у 000 евра

Назив производа	2021.			I – VI 2022.		
	Износ	Учешће	Индекс 2021 2020	Износ	Учешће	Индекс I – VI 2022 I – VI 2021
Укупно	2.148 врста артикала			1.926 врста артикала		
Неразврстана роба по ЦТ-роба на складиштењу	22.294	7,4%	265,5	19.725	8,6%	262,7
Пресе за обликовање гуме и пластичне масе	0	0,0%	-	10.191	4,4%	-
Лим обојен, Ш>=600mm, лакиран или пластифициран, остали	6.040	2,0%	111,8	9.793	4,2%	509,3
Остале шипке, само ТВ, остали легирани челик, кружне, д<80 mm	7.300	2,4%	860,0	5.815	2,5%	121,5
Челик бетонски, ТВ, ребрасти, у шипкама	7.997	2,6%	95,0	5.724	2,5%	202,8

АП Војводина је у првих шест месеци 2022. године увезла **1.926 врста артикала** из Републике Турске, далеко више него што је извезла (189).

СТРАНЕ ДИРЕКТНЕ ИНВЕСТИЦИЈЕ ИЗ РЕПУБЛИКЕ ТУРСКЕ У АП ВОЈВОДИНИ

Закључно са 2021. годином, **АП Војводина бележи једну СДИ из Републике Турске**, а то је **NOVOMETAL DOO NOVI SAD**, у области металске индустрије (сакупљање метала и металног отпада).

У наставку је дат податак о једином активном привредном друштву које је основано од стране компаније из Републике Турске у АП Војводини, закључно са 2021. годином. Наведена је година иницијалне инвестиције, назив компаније која је регистрована у АПР-у, место инвестирања у АП Војводини, сектор пословања компаније и тип иневстиције.

Активна привредна друштва у АП Војводини – СДИ из Републике Турске

Редни бр.	Година иницијалне инвестиције	Назив компаније у АПР-у	Назив матичне компаније	Локација	Сектор - Активност	Тип инвестиције
1.	2006	NOVOMETAL DOO NOVI SAD	страно физичко лице	Ветерник	Металска индустрија - Трговина - Сакупљање метала и металног отпада	Браунфилд

Извор података: Развојна агенција Војводине

ИЗВОР ПОДАТАКА

1. Републички завод за статистику, <https://www.stat.gov.rs/oblasti/spoljna-trgovina/>
2. Central Intelligence Agency (CIA), The World Factbook, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/turkey/>
3. Trading Economics, <https://tradingeconomics.com/turkey/indicators>
4. Развојна агенција Војводине, <https://rav.org.rs/sr/>

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

Служба за привредна кретања и економске односе са иностранством

Број: 05/4-12/36-2022